

A MAGYAR VEGYIPAR HELYZETÉRŐL ÉS PERSPEKTÍVÁIRÓL

Budai Iván

Magyar Vegyipari Szövetség

2017. november 17.

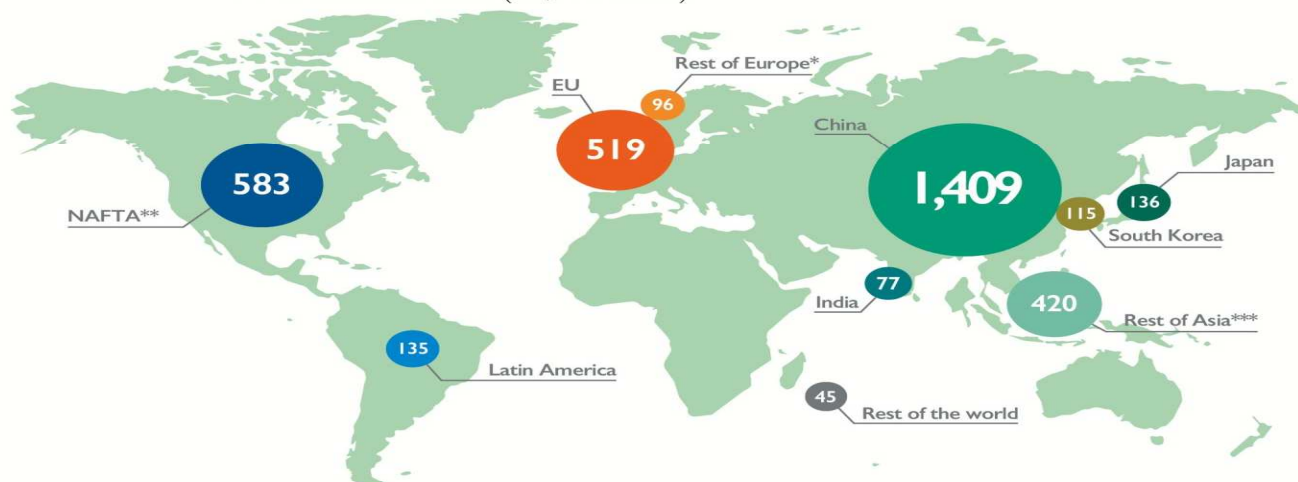
Vegyipari ÁPB Workshop a munkaerőpiaci helyzetről és a bérhelyzet alakulásáról

A VILÁG VEGYIPARI TERMELÉSÉNEK FÖLDRAJZI MEGOSZTLÁSA (2016)

Ázsia vegyipari kibocsátása jóval a többi régió előtt

World chemicals sales (€3,534 billion)

Source: Cefic Chemdata International 2016

* Rest of Europe covers Switzerland, Norway, Turkey, Russia and Ukraine

** North American Free Trade Agreement

*** Asia excluding China, India, Japan and South Korea

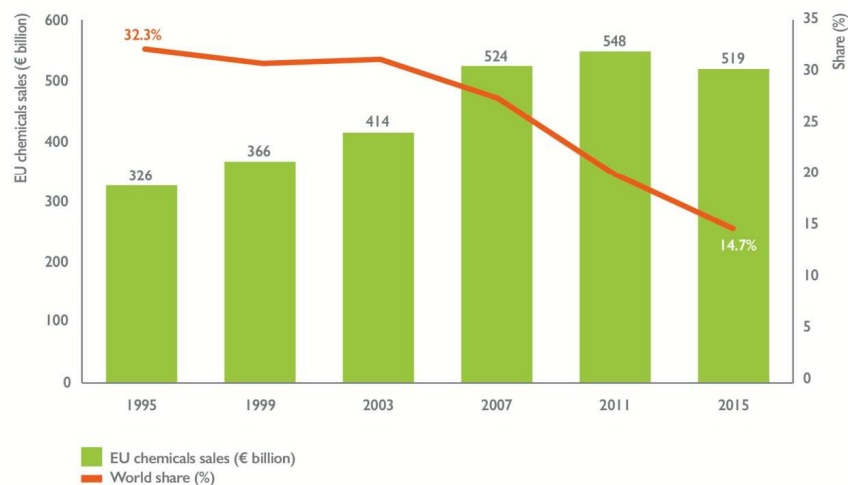
Unless specified, chemical industry excludes pharmaceuticals
Unless specified, EU refers to EU 28

A világ vegyipari értékesítése 3,534 milliárd Euro (2016)
Az EU ennek 14,7 %-át adja

EU VEGYIPAR

Az EU vegyipar értékesítése 20 év alatt közel 60 %-kal nőtt, miközben világszerinti részesedése felére csökkent

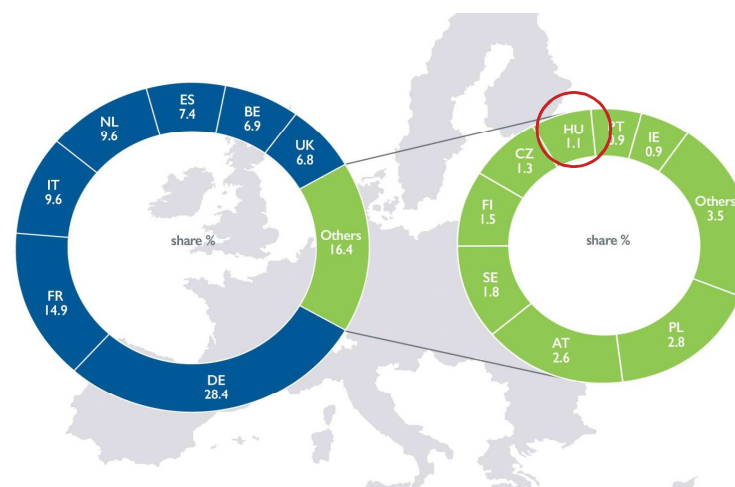

Source: Cefic Chemdata International 2016

Unless specified, chemical industry excludes pharmaceuticals
 Unless specified, EU refers to EU 28

7 tagállamban állítják elő a vegyipari termékek közel 85 %-át

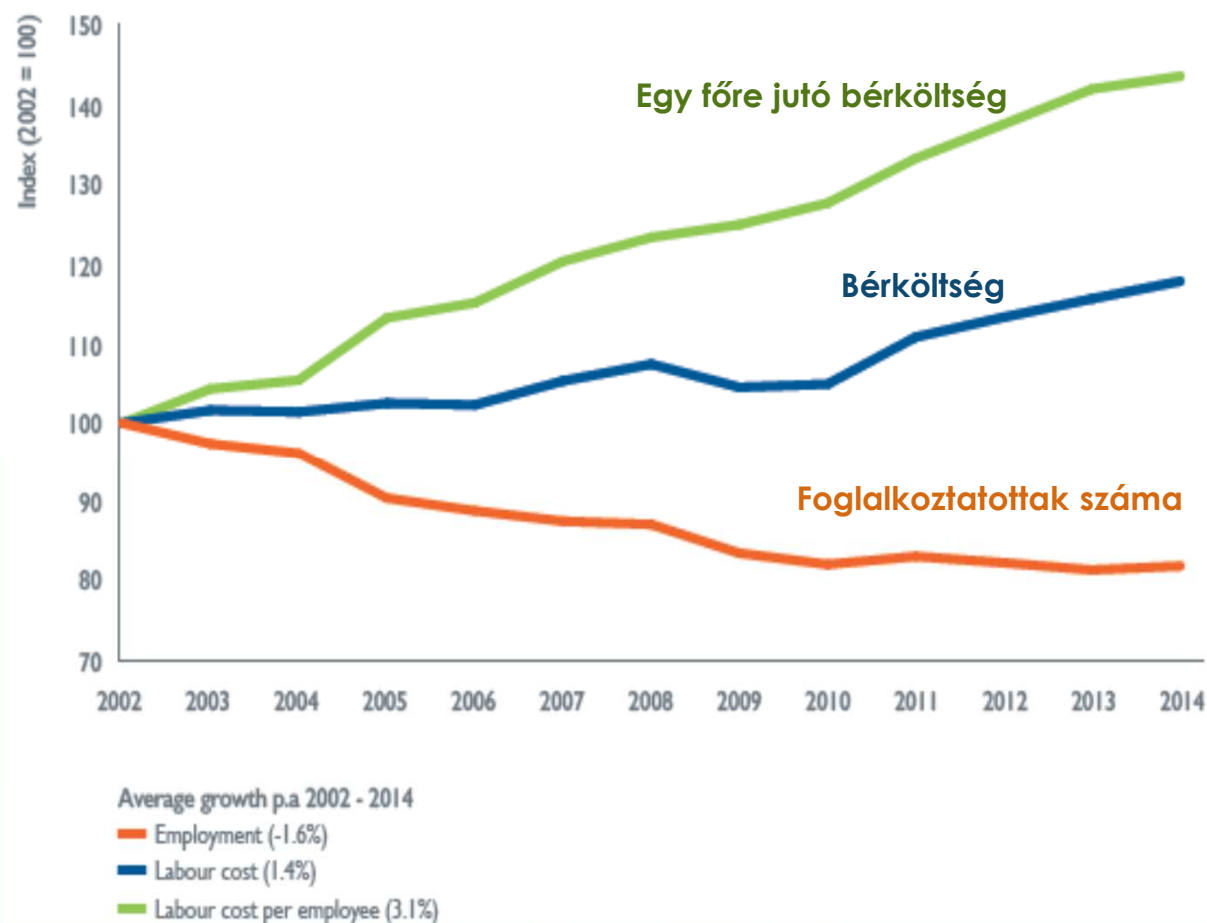
2016: 519 mrd Euro

A magyar vegyipar részesedése a válság óta folyamatos növekedésének köszönhetően visszakerült az egy százalék feletti szintre.

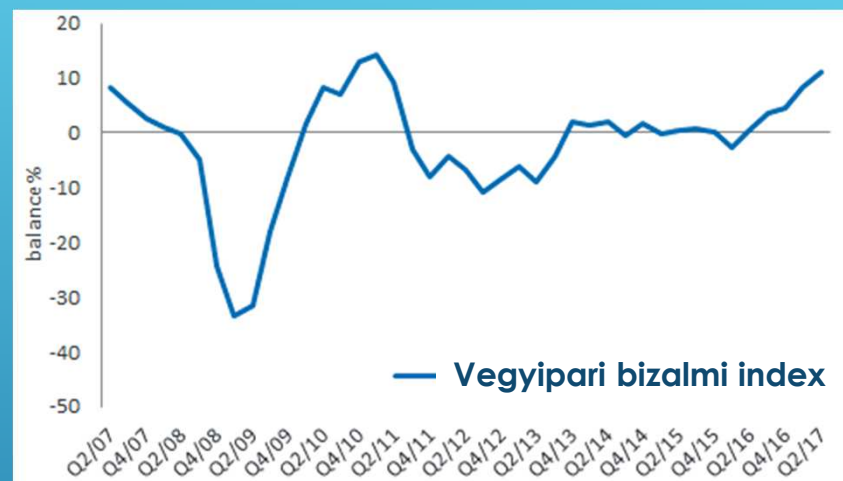
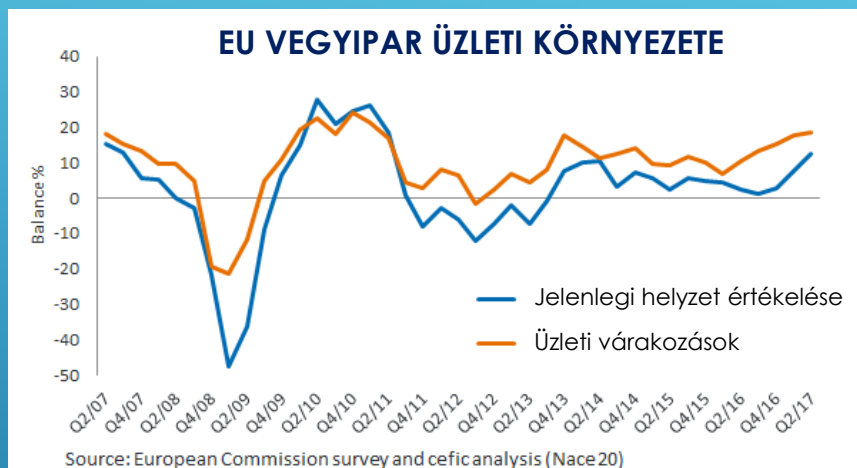
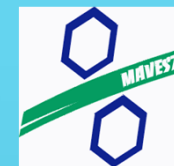
Közép-Európában a cseh vegyiparéhoz hasonló mértékű kibocsátással rendelkezik.

EU VEGYIPAR – FOGLALKOZTATÁS 1,1 millió munkavállaló

- ❑ Az egy munkavállalóra eső bérköltség 44%-kal nőtt 2002 és 2014 között az Európai Unióban a foglalkoztatottság 18%-os visszaesése mellett.
- ❑ A szerves és műanyag alapanyagok, festékek esetében a legmagasabb az egy főre jutó bérköltség, viszont leggyorsabb a növekedés a szervesetlen vegyi alapanyagok esetében.
- ❑ Kihívás a **szakképzettség** szintjének fejlesztése, a dolgozók átképzése, mivel a **digitális átalakulás** a termelés komplexitásának növekedését vonja maga után, és az olcsó, szakképesítés nélküli munkaerő önmagában nem elégséges feltétele az ipari növekedés fenntartásának.

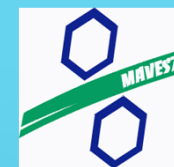
EU VEGYIPAR: ÜZLETI KÖRNYEZET / BIZALMI INDEX

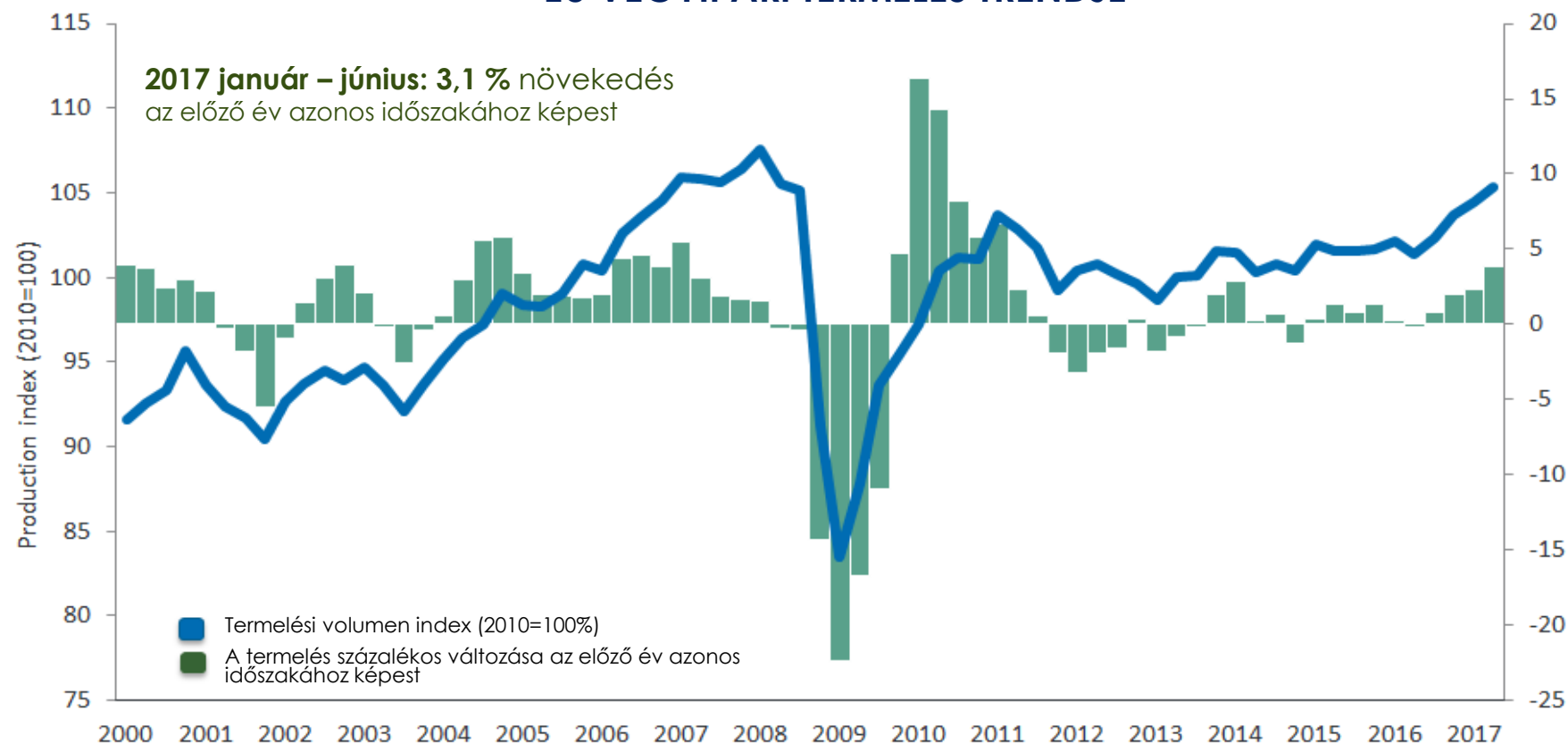
- Az európai vegyipar **üzleti környezete 2016. II. félév óta folyamatosan javul**, a kilátások a következő hónapokra is kedvezőek
- A vegyi anyagok és termékek **rendelésállománya növekedik**, a foglalkoztatás tekintetében is kedvező trendek láthatók, ugyanakkor az értékesítés terén a cégek valamelyest árcsökkenésre számítanak

(CEFIC értékelés)

2017: AZ EU VEGYIPARI KIBOCSÁTÁS JELENTŐS NÖVEKEDÉSNEK INDULT

EU VEGYIPARI TERMELÉS TRENDJE

Source: Cefic Chemdata International, *Chemicals (excluding pharmaceuticals, Nace Rev2, C20)

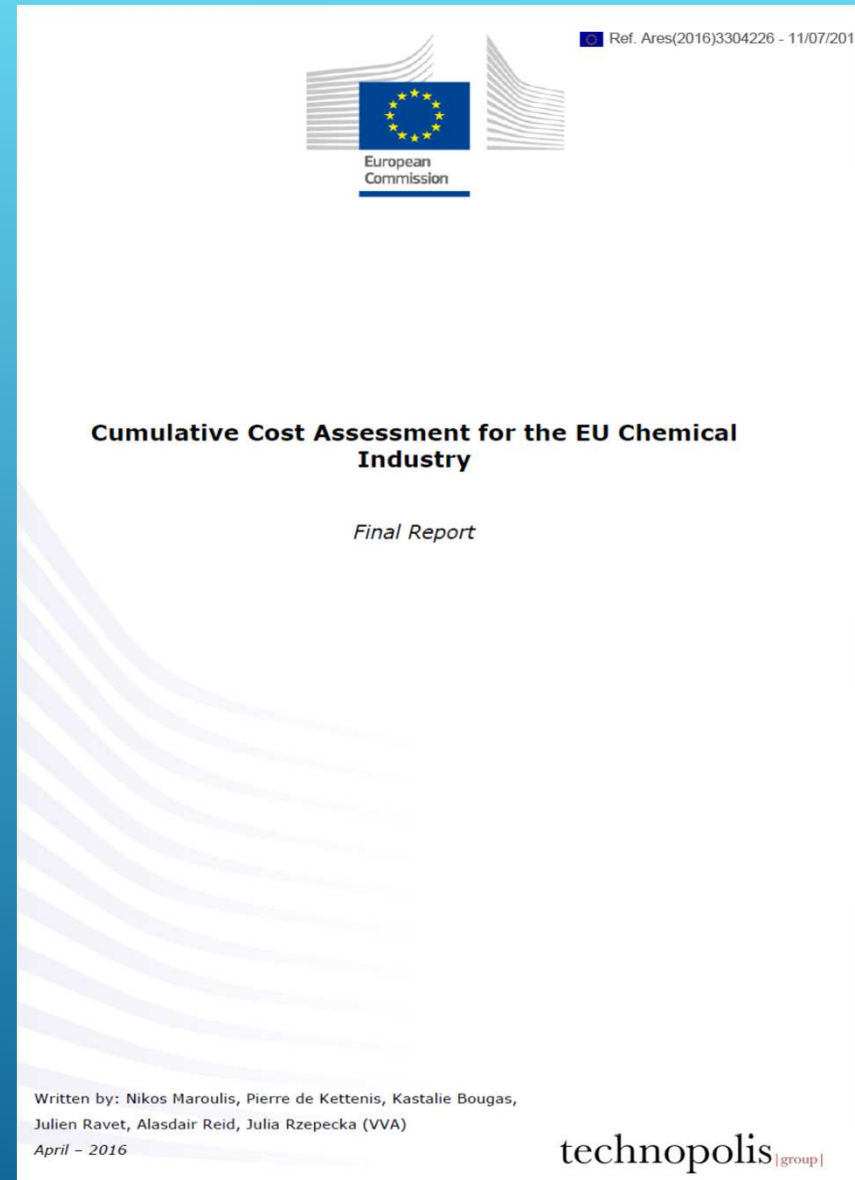
EU VEGYIPAR – TÚLSZABÁLYOZÁS / TÚL BÜROKRATIKUS SZABÁLYOZÁS

A fő probléma: a szabályozási
környezetből adódó indokolatlanul
bürokratikus, költséges adminisztratív
terhek

Nem csak az ipar mondja, hanem már
az Európai Bizottság is

➤ **Halmazott költségbecslés a vegyipart
érintő EU szabályozások hatásáról**

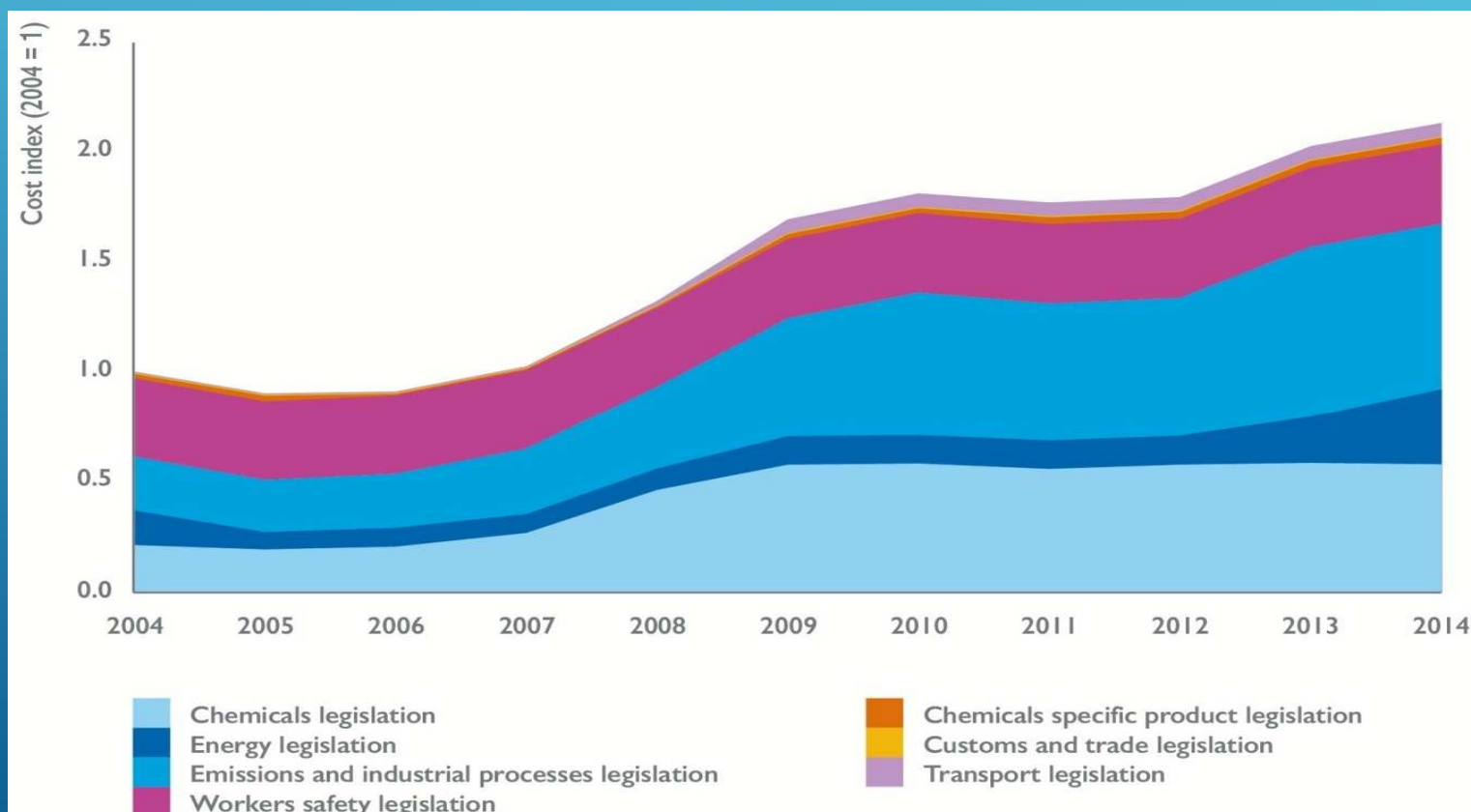
Az Európai Bizottság Belső Piaci
Főigazgatósága felkérésére készült
technopolis jelentés, 2016

EREDMÉNY: A SZABÁLYOZÁSBÓL EREDŐ KÖLTSÉGEK FOLYAMATOSAN EMELKEDNEK – TÍZ ÉV ALATT MEGDUPLÁZÓDTAK

MÉRFÖLDKÖVEK: REACH (2007), CLP (2008), Seveso III (2012) and ETS 3. periódus (2013)

EREDMÉNY:
Az éves átlagos
közvetlen költség becsült
összege 10 milliárd euro

3 LEGNAGYOBB KÖLTSÉG GENERÁLÓ SZABÁLYOZÁS

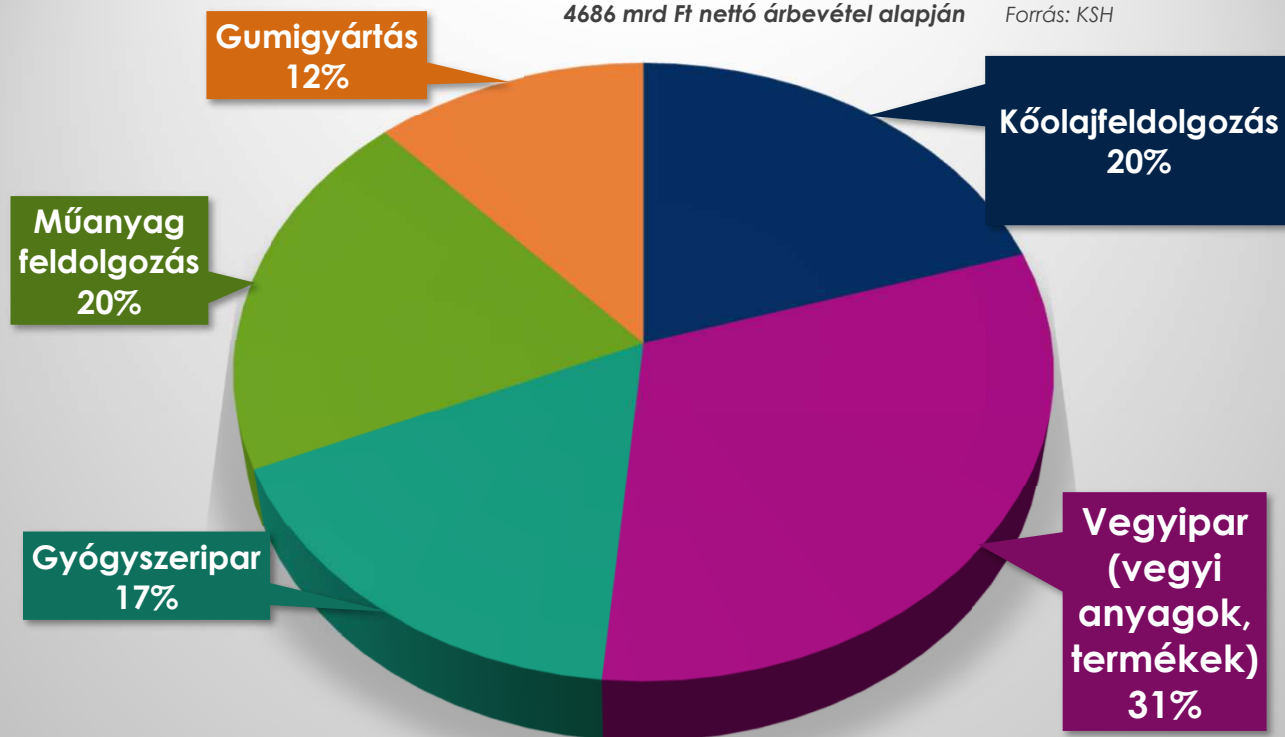
- IPARI EMISSZIO
- VEGYI ANYAGOKRA VON. SZABÁLYOK
- MUNKAHELYI BIZTONSÁG

„TELJES” VEGYIPAR MAGYARORSZÁGON

TELJES VEGYIPARI SZERKEZET 2016 TEÁOR 19-22

4686 mrd Ft nettó árbevétel alapján Forrás: KSH

Bruttó hozzáadott érték 2015

	mrd Ft
Olajipar	250,0
Vegy anyag, termék gyártása	390,5
Gyógyszergyártás	450,0
Gumi és műanyag termék	642,5

VEGYIPAR ÖSSZESEN: (feldolgozóipar %-ban) 1733,0 (24,7%)

Elektronikai ipar	531,2 (7,5%)
Gépjármű gyártás	1467,0 (20,9%)
Feldolgozóipar össz.	7012,0

GDP 2015 33999 mrd Ft

„Teljes” vegyipar	5,1%
Elektronikai ipar	1,6%
Gépjármű gyártás	4,3%
Feldolg.ipar összesen	20,6%

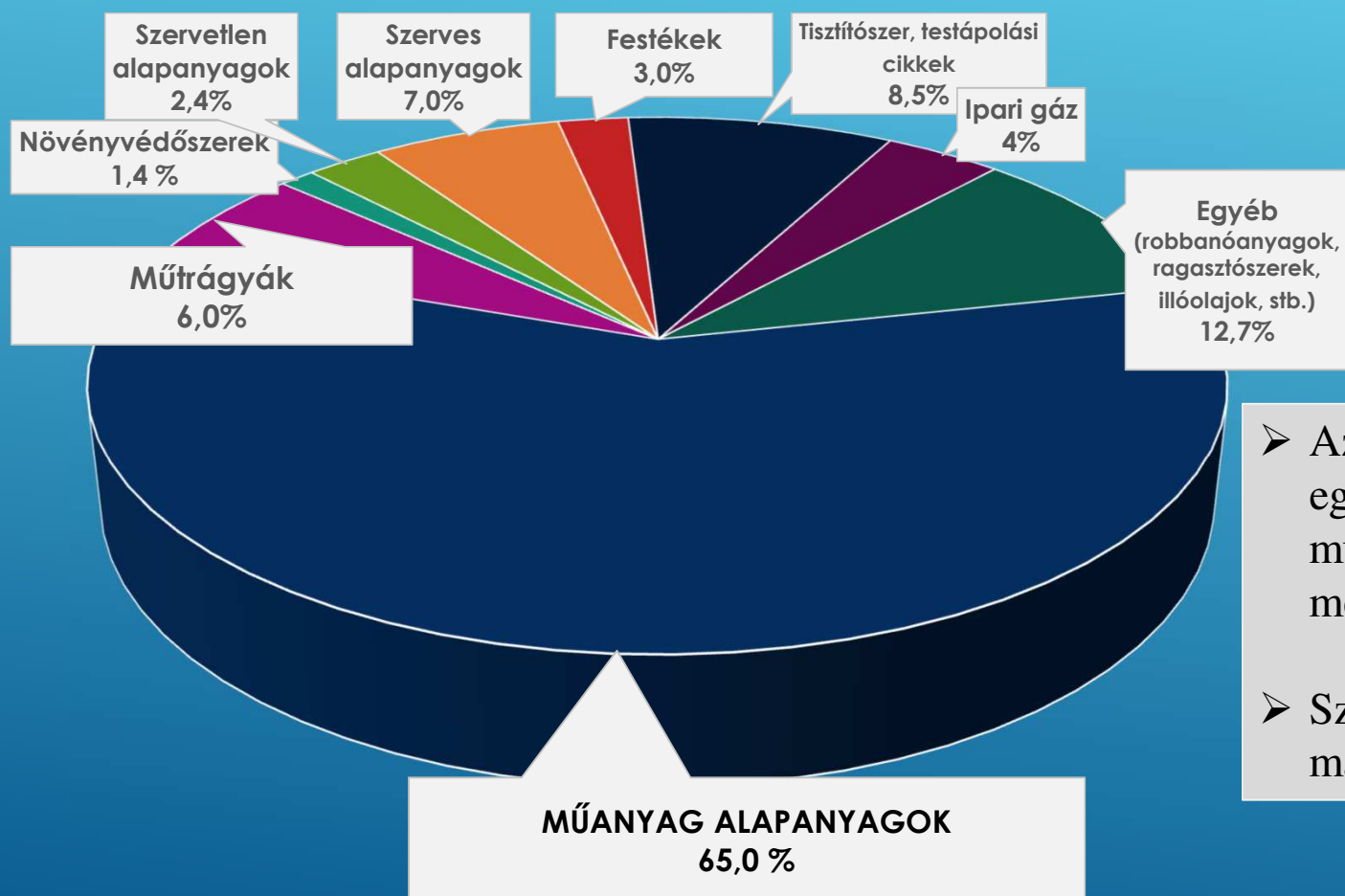
A MAGYAR VEGYIPARRÓL

Vegyi anyag, termék gyártás szerkezete 2016-ban

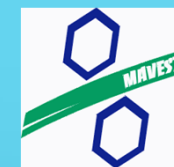
1466 milliárd Ft

Forrás: KSH

- Az alapanyaggyártó tevékenység egyértelmű túlsúlya, ezen belül a műanyag-alapanyaggyártás meghatározó részesedése
- Szerkezeti egyensúlytalanság (nem magyar sajátosság)

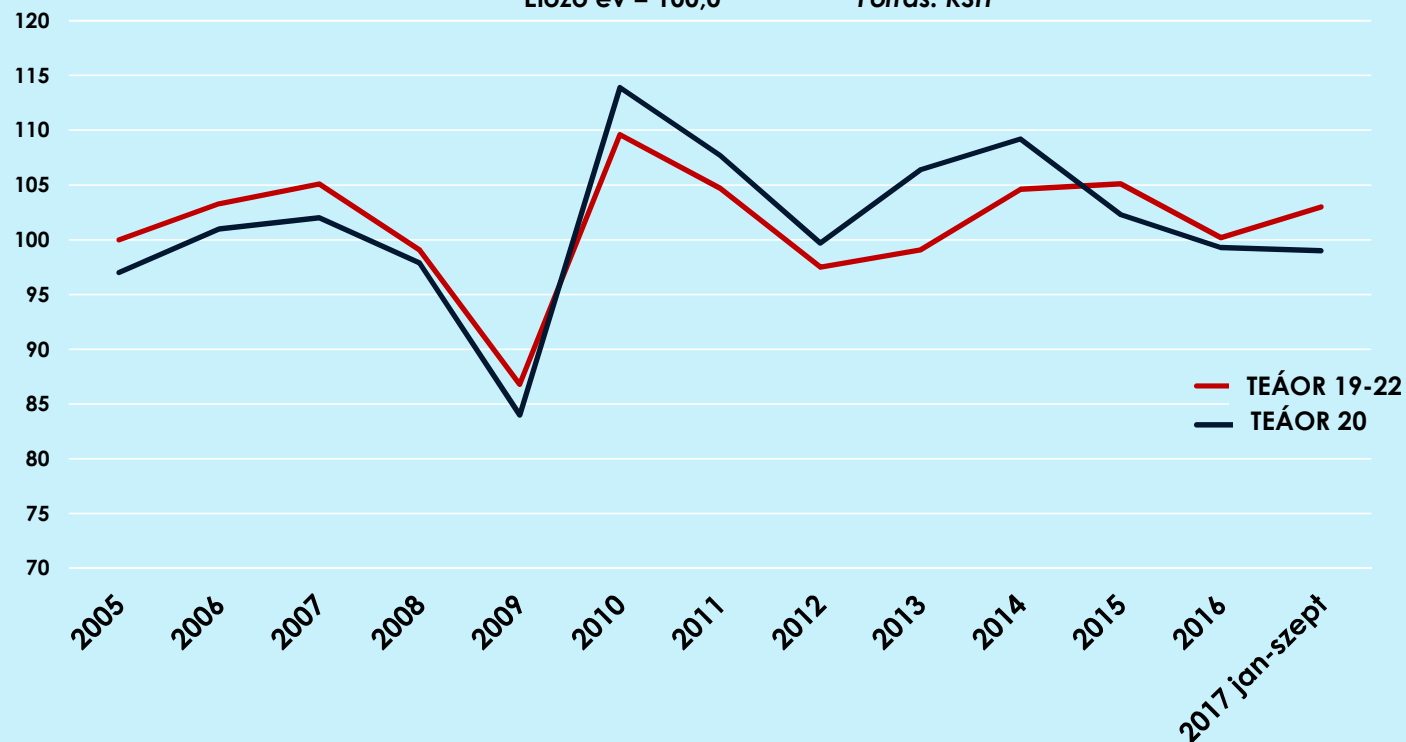
A MAGYAR VEGYIPARRÓL

VEGYIPARI ÉRTÉKESÍTÉS DINAMIKÁJA 2005-2017 (jan-szept)

Előző év = 100,0

Forrás: KSH

Erős európai kötődés

Vegyipari exportunk 95 %-a európai országokba irányul

75 % az EU egységes piacán értékesül

Legfontosabb piacaink

- Németország
- Közép-európai régió

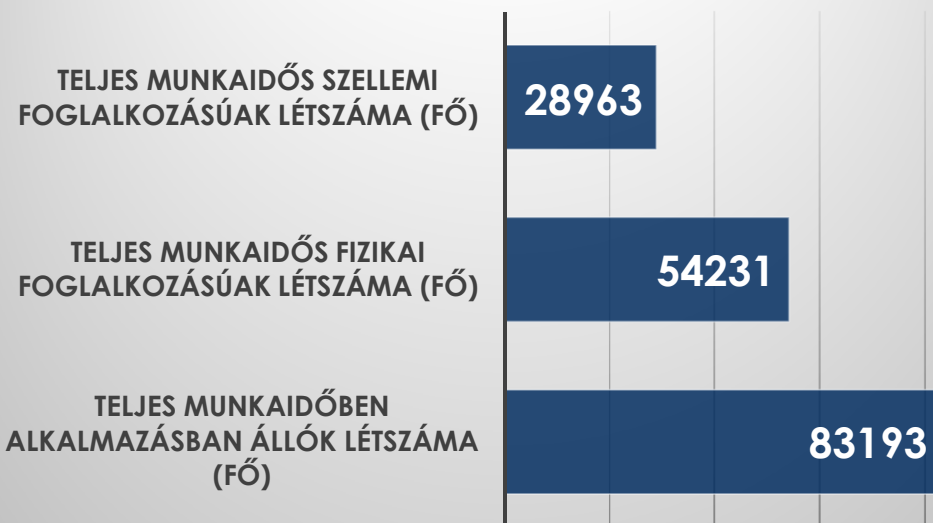
83 ezer munkahely

„TELJES” VEGYIPAR 2016 január-december

Teljes munkaidőben foglalkoztatottak létszáma

Forrás: KSH

TELJES MUNKAIDŐBEN FOGLALKOZTATOTTAK HAVI BUTTÓ ÁTLAGKERESETE (2016. január-december)

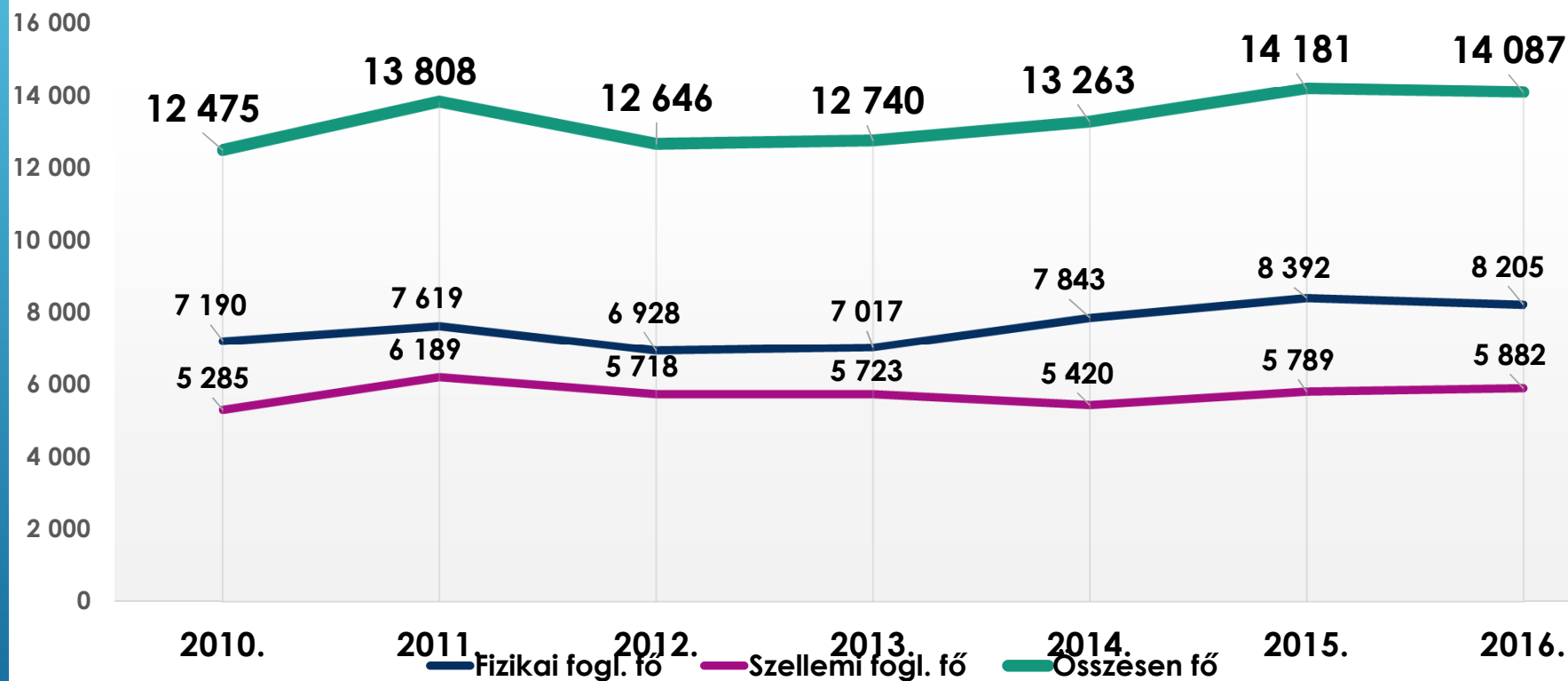
Forrás: KSH

	Fizikai	Szellemi	Összesen
Kőolaj-feldolgozás	430 229	913 915	689 447
Vegyipar	263 273	529 051	374 000
Gyógyszergyártás	316 689	539 301	451 432
Gumi-, műanyag- és nemfém ásványi termék gyártása	214 111	417 571	256 230
Ipari átlag	217 356	455 493	284 343
Nemzetgazdasági átlag	192 695	409 411	276 923

VEGYIPAR: ALKALMAZÁSBAN ÁLLÓK LÉTSZÁMA 2010-2016

Forrás: KSH

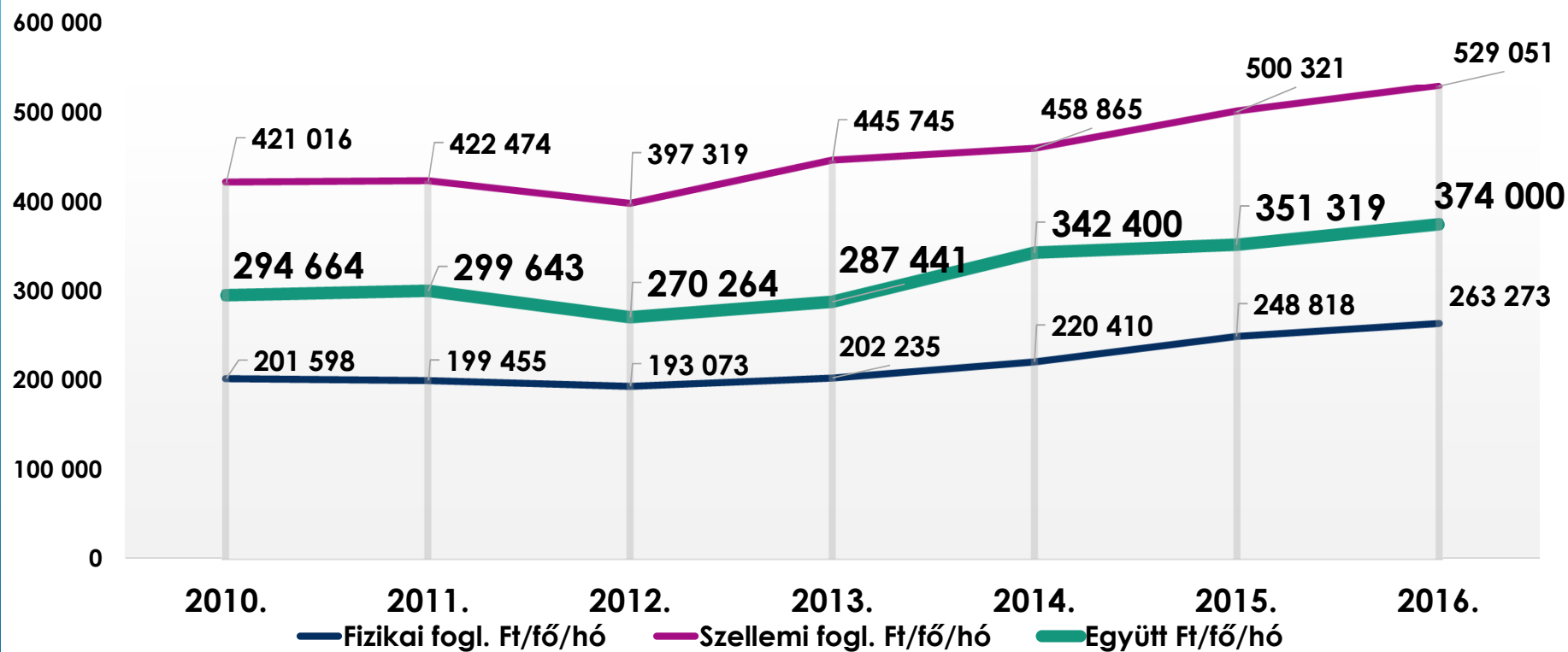

A vegyiparban foglalkoztatottak száma az elmúlt években 14 ezer fő felett stabilizálódott

VEGYIPAR: HAVI BRUTTÓ ÁTLAGKERESETEK 2010- 2016

(Teljes munkaidőben foglalkoztatottak, FORRÁS:KSH)

2016-ban az iparágban teljes munkaidőben foglalkoztatottak bruttó havi átlagkeresete 9,4 %-kal növekedett.

A VEGYIPAR JELENTŐSÉGE A FOGLALKOZTATÁSBAN

83.000 fő + 30 % munkahely a kiszolgáló/kiszervezett cégeknél, a munkaerőkölcsönzés révén

Zártrendszerű, automatizált technológiák - kevésbé létszámigényes iparág

Társadalmi jelentősége: legnagyobb kapacitások a kevésbé fejlett régiókban

Magas szakmai képzettségi és biztonsági követelmények; magas színvonalú műszaki kultúra

Ágazati K+F-ben 2900 fő

Átlag keresetek az ipari és nemzetgazdasági átlag felett

Egy főre jutó kibocsátás és hozzáadott érték a feldolgozóipari átlag felett

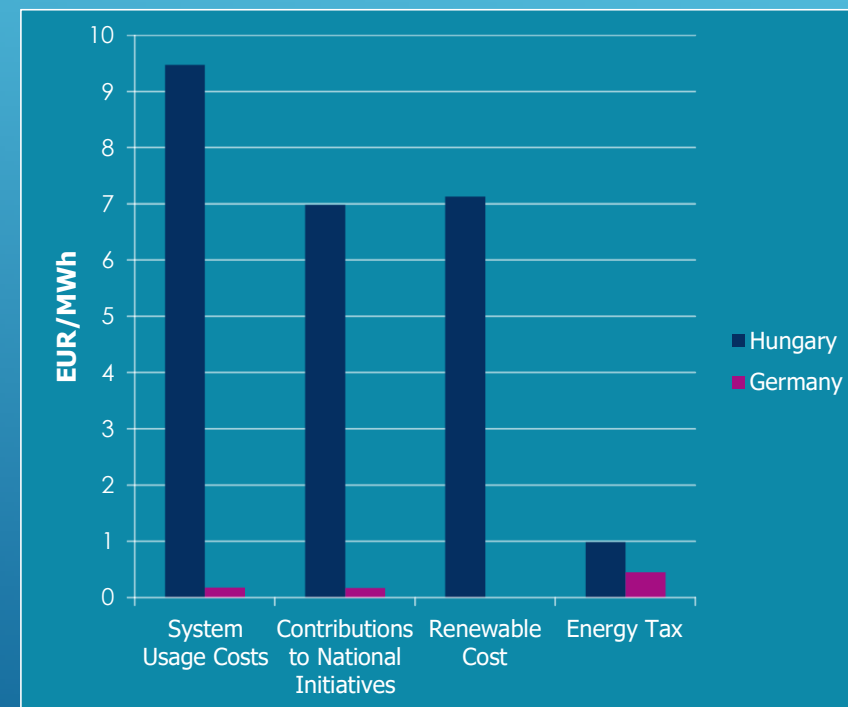
Szabályozási környezetünkről

Főbb problémáink

- Az EU szabályozások mellett párhuzamosan fenntartott és/vagy azoknál szigorúbb, bürokratikusabb hazai előírások (pl. REACH/CLP, SEVESO).
- Energia árképzés versenyhátrányt okozó elemei és egyes energiahatékonysági szabályok szinte abszurditása.

IPARI VÉGFELHASZNÁLÓI ÁR SZERKEZETE

Villamos-energia ár	~66%
Rendszerhasználati díjak	~12% - NYE-inál nagyobb teher
KÁT pénzeszköz	~10% - NYE: maximalizált v. energia intenzív ipar mentesített
VET 147%	~10% - szénip. szerk.átalakítás, vill.ip.nyugdíjasok tám. kapcsolt szerk.át.díj
Energia adó	~ 2% - NYE: méltányos

PIACVEZETŐ HAZAI VEGYIPARI TÁRSASÁGOK

BorsodChem ZRt – Wanhua Csoport

- ✓ Közép-Európa piacvezető MDI, TDI, PVC és klóralkáli termék gyártója
 - Klórüzem technológiai fejlesztése (higanykatódos klórgyártás befejezése)
 - VCM gyártókapacitások növelése technológia fejlesztéssel
 - Anilin üzem építése
 - Izocianátokkal kapcsolatos kutatások és kapacitásfejlesztés

MOL Petrolkémia ZRt – MOL Csoport

- ✓ Közép-Európa piacvezető petrolkémiai társasága. Fő profil: etilén, propilén – LDPE, HDPE, PP, PBU
 - 100 millió Euro beruházás eredményeként új butadién üzem létesült 130 kt/év kapacitással az ehhez kapcsolódó műgumiüzem létesítése folyamatban van
 - a fejlesztési irányok között több meglévő üzem felújítása (LDPE-2, propilén) és kapacitásbővítése, új sztírol és új polio üzem kivitelezése

PIACVEZETŐ HAZAI VEGYIPARI TÁRSASÁGOK

Nitrogénművek Vegyipari ZRt – Bige Csoport

- ✓ A kalcium-ammonium-nitrát hatóanyagú granulált műtrágyagyártásban regionális piacvezető, az EU termelés 10 %-át állítja elő
 - 2012. óta 350 M EUR összegű beruházás keretében megújult a legkorszerűbb technológia alkalmazásával folyamatosan bővül az ammónia, salétromsav és műtrágya termelés
 - A gyár kapacitása 1 millió tonna/évről ez évre 1,6 millió tonna/év műtrágya kibocsátásra emelkedik.

ZOLTEK ZRt. / TORAY Csoport

- ✓ Akrlszál és abból készülő szénszál gyártása – legnagyobb egy telephelyen működő szénszálgyártó bázis
 - A szénszál szakítószilárdságban és keménységben jelentősen felülmúlja a legjobb ötvöztött acélok paramétereit, miközben súlya jóval kisebb annál. Jelenlegi felhasználási területek: szélerőművek, légijárművek, sportszerek, Az autóipar potenciálisan az egyik legnagyobb felhasználója lehet a szénszálnak sokoldalú alkalmazási lehetőségei miatt, de magas ára miatt 2020 előtt nem várható tömeges beépítése a szériajárművekbe.

DUNASTYR Polisztirolgyártó ZRt. / VERSALIS Csoport (ENI)

- ✓ Szintén régiós piacvezető: habosítható (EPS) és ütésálló polisztirol (HIPS)
 - 90 % export; energiahatékonyság, fenntarthatóság szempontjából kiemelten fontos termék gyártója

LEHETSÉGES FEJLESZTÉSI IRÁNYOK A MAGYAR VEGYIPARBAN

- **Monomerek, polimerek, valamint kompozit anyagok gyártása**
 - gépjármű- és elektronikai ipar, légitömegközlekedés, elektrotechnika, hőszigetelés, stb számára
- **Energia előállítását szolgáló berendezésekhez, technológiákhoz és alternatív hajtásokhoz szükséges vegyi anyagok** és ezekből készült termékek
 - akkumulátorokhoz, üzemanyagcellákhoz szükséges alapanyagok
- **Növényvédőszer hatóanyagok és növényvédőszer**
 - a hazai vegyipar újjáéledő ága
- **Fertőtlenítő szerek**
 - gyógyszeripari beszállítás, új biocid rendelet folytán támogatás szükséges

VEGYIPAR 3.0-TÓL A VEGYIPAR 4.0 FELÉ - VCI/Deloitte tanulmányból (2017)

	VEGYIPAR 3.0 Globalizáció & szakosodás	VEGYIPAR 4.0 Digitalizáció & Körkörös gazdaság
Az átmenet mozgatóerői	Globalizálódás, az Európai egységes piac, a pénzügyi piacok befolyása, tömegtermékek	Digitális forradalom, fenntarthatóság, klímavédelem, a termékciklus bezárása
Nyersanyagok	Megújuló nyersanyagok és a földgáz növekvő használata	Adatok intenzív használata, a karbon tartalmú hulladékok újrahasznosítása, megújuló energiaforrások, CO2 felhasználása vegyi alapanyagok gyártásában
Technológia	Új szintézis- és termelő folyamatok (biotechnológia)	A gyártási folyamatok digitalizálása

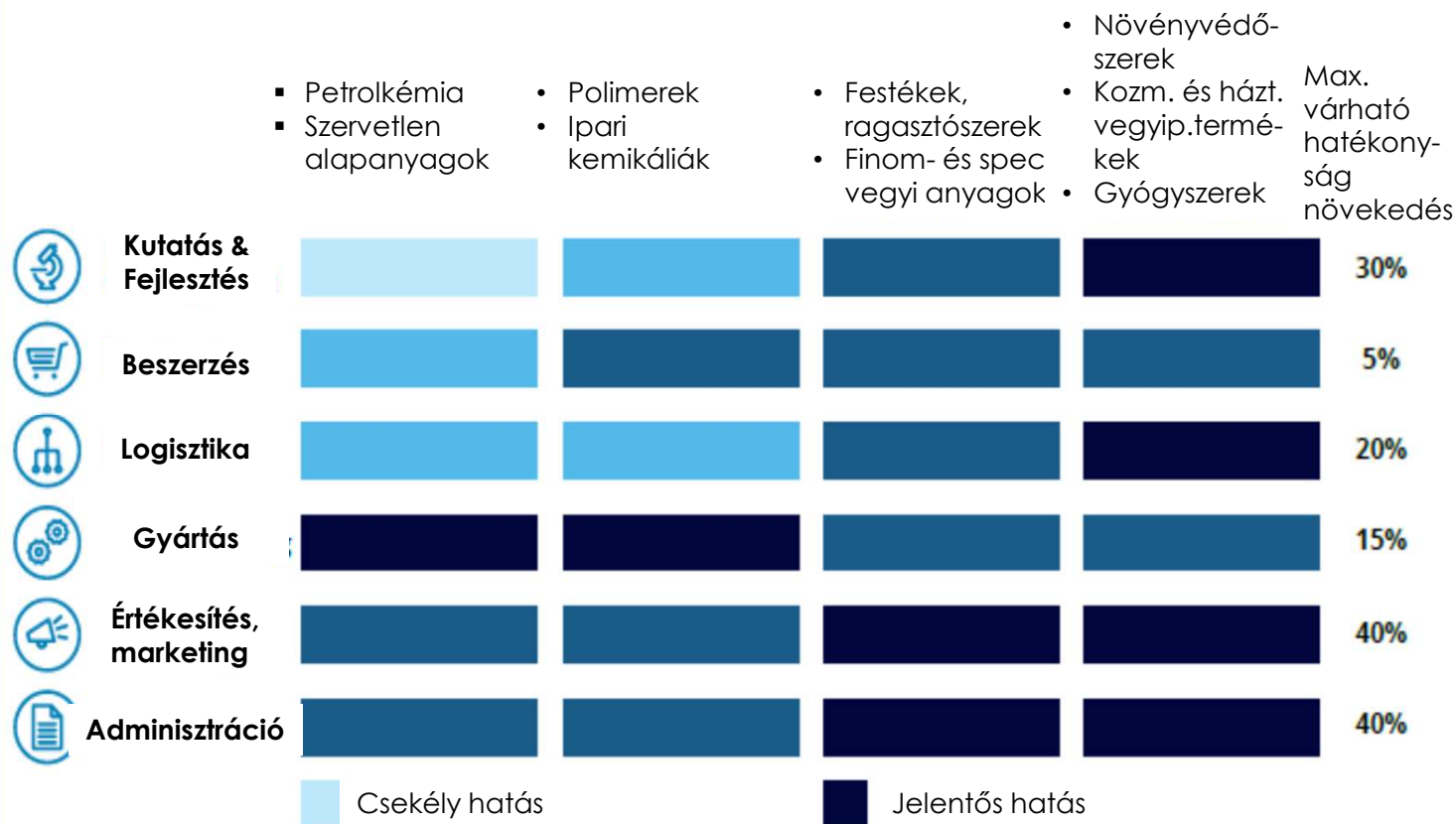
Vegyipar 1.0
iparosítás, szénalapú
vegyipar

Vegyipar 2.0
a petrokémia
felemelkedése

VCI/Deloitte Tanulmányból (2017)

A digitalizáció hatásainak áttekintése

Az értéklánc **upstream** szegmensében (a nyersanyag feldolgozás közelében) a termelésben mutatkozik hatékonyság javulás a digitalizált irányítási rendszereknek, a megelőző és proaktív karbantartásnak, ennek megfelelő üzemi működésnek köszönhetően.

A fogyasztókhöz, tovább felhasználókhöz közelebbi **downstream** szegmensben a jobb hatékonyság az értékesítés és marketing, ill. adminisztráció területén jelentkezik.

MI KÖVETKEZIK MINDEBBŐL?

A MAGYAR VEGYIPAR EGÉSZÉBEN JÓL, SŐT JOBBAN TELJESÍT, STABILIZÁLÓDOTT, SŐT FEJLŐDIK

- egy rendkívül erős versenyhelyzetben,
- bürokratikus, költséges, időnként ésszerűtlen szabályozási környezet, valamint
- bértorlódás / munkaerőpiaci gondok megjelenése ellenére.

Utóbbi tekintetében két kulcskérdés

Bérhelyzet: hatékonyság és hozzáadott érték növelésének képességétől függ

Munkaerőpiaci helyzet: munkaerő hiány és munkaerő minőség

Oktatás minősége – alapvetően állami feladat, de sokat áthárít a vállalatokra

Vegyipar „vonzereje” a bérezésen túlmutató tényezőkön is múlik:

- vállalatok felelőssége és feladatai
- ipari szövetség és szakszervezetek felelőssége és feladatai, az együttműködés lehetőségei

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!